

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2016 R.

Informacja Sygnalna

Październik 2017

W 2016 r. w województwie łódzkim badaniem objęto 2,5 tys. gospodarstw domowych, tj. 6,8% wszystkich gospodarstw objętych badaniem w kraju. Przeciętne gospodarstwo domowe liczyło 2,64 osoby (w kraju 2,69).

Na poziom życia członków gospodarstwa domowego decydujący wpływ ma dochód rozporządzalny, który jest sumą bieżących dochodów (pieniężnych i niepieniężnych) pomniejszoną o podatki od dochodów, spadków, darowizn oraz nieruchomości. Dochód ten przeznaczony jest na wydatki na cele konsumpcyjne, pozostałe wydatki i przyrost oszczędności.

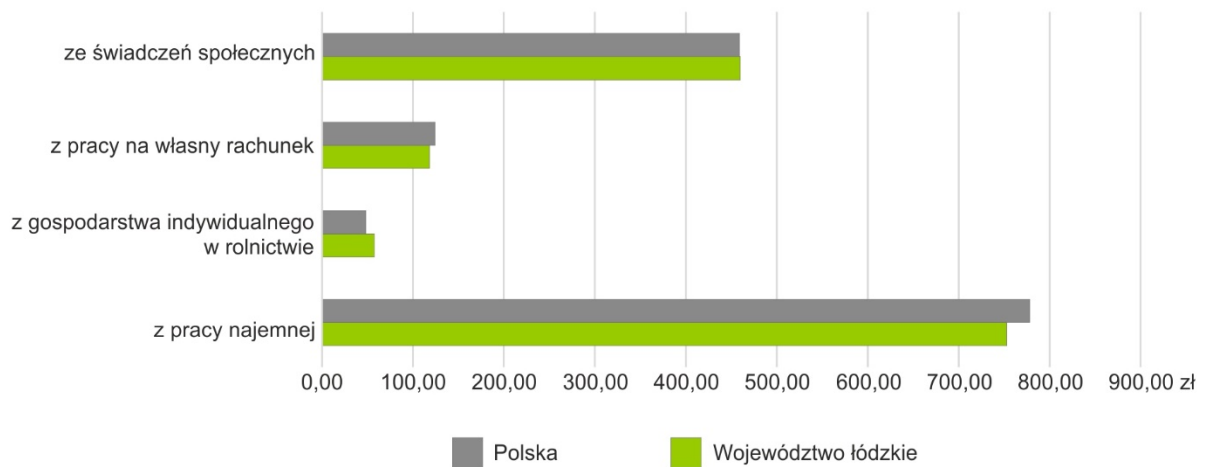
Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych w 2016 r. wykazały, że w województwie łódzkim sytuacja materialna gospodarstw uległa poprawie. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na osobę w gospodarstwach domowych w województwie łódzkim wyniósł 1458,23 zł, tj. o 7,1% więcej niż w 2015 r. i był o 16 zł niższy od wartości dla kraju.

W strukturze dochodu rozporządzalnego gospodarstw domowych dominowały dochody z pracy najemnej, które w 2016 r. stanowiły 51,6% dochodu rozporządzalnego wobec 53,2% rok wcześniej (w kraju w 2016 r. – 52,8% i 54,7% w 2015 r.). W porównaniu z 2015 r. nastąpił wzrost dochodów z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie – o 24,3% (do 57,44 zł) oraz ze świadczeń społecznych – o 14,0%, tj. o 56,30 zł, co było związane z możliwością pobierania świadczenia z rządowego programu wsparcia dla rodziców (Rodzina 500+). Dochody z pracy najemnej zwiększyły się o 3,8% i w 2016 r. wyniosły 752,60 zł na osobę w gospodarstwie domowym.

Tabl. 1. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych

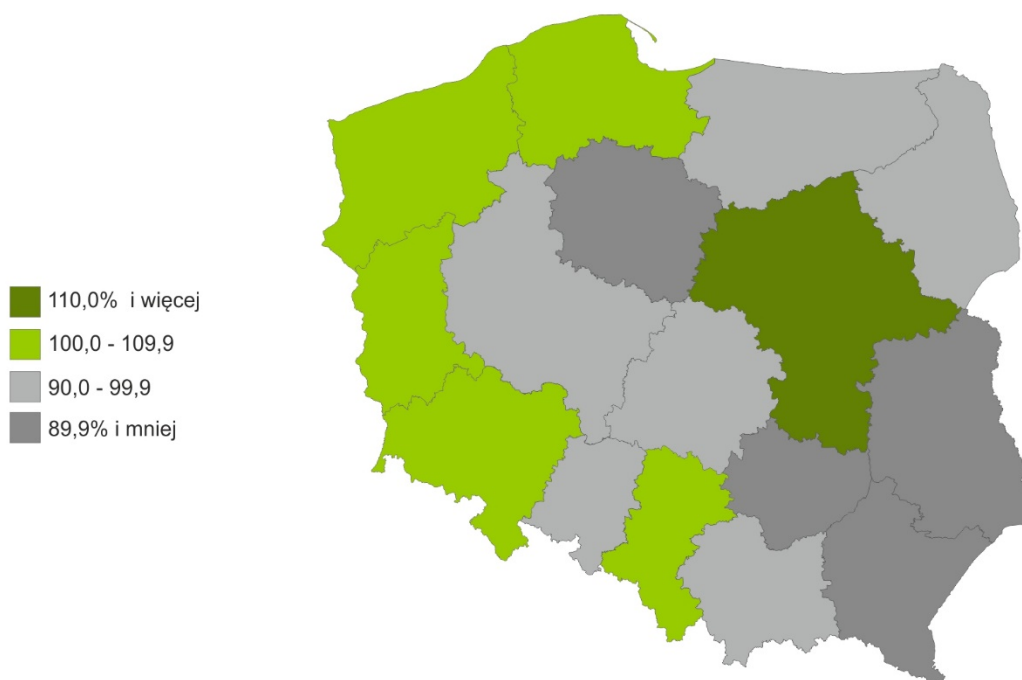
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
		ogółem	Polska =100
	w złotych		
OGÓŁEM	1362,03	1458,23	98,9
w tym:			
z pracy najemnej	724,87	752,60	96,7
z pracy na własny rachunek	113,78	118,22	95,0
ze świadczeń społecznych	403,54	459,84	100,2
Dochód do dyspozycji	1306,51	1404,29	98,5

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w 2016 r.

Dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki (dary przekazane z gospodarstwa domowego, wydatki na cele społeczne, kaucje, odszkodowania płacone innym osobom i instytucjom) stanowi dochód do dyspozycji. W 2016 r. wyniósł on w województwie łódzkim 1404,29 zł, tj. o 7,5% więcej niż w 2015 r. (w kraju wzrost o 6,6% do 1425,75 zł).

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę według województw w 2016 r. (Polska=100)

W 2016 r. przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie łódzkim wyniosły 1205,71 zł i były o 5,2% wyższe niż przed rokiem, w kraju ukształtowały się one na poziomie 1131,64 zł. W strukturze wydatków dominowały przeznaczone na towary i usługi konsumpcyjne (95,5% wydatków ogółem), a wśród nich największy udział miały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe (23,7% wobec 24,2% w 2015 r.) oraz opłaty ponoszone w związku z użytkowaniem mieszkania/domu i korzystania z nośników energii (18,8% w 2016 r. i 20,0% rok wcześniej).

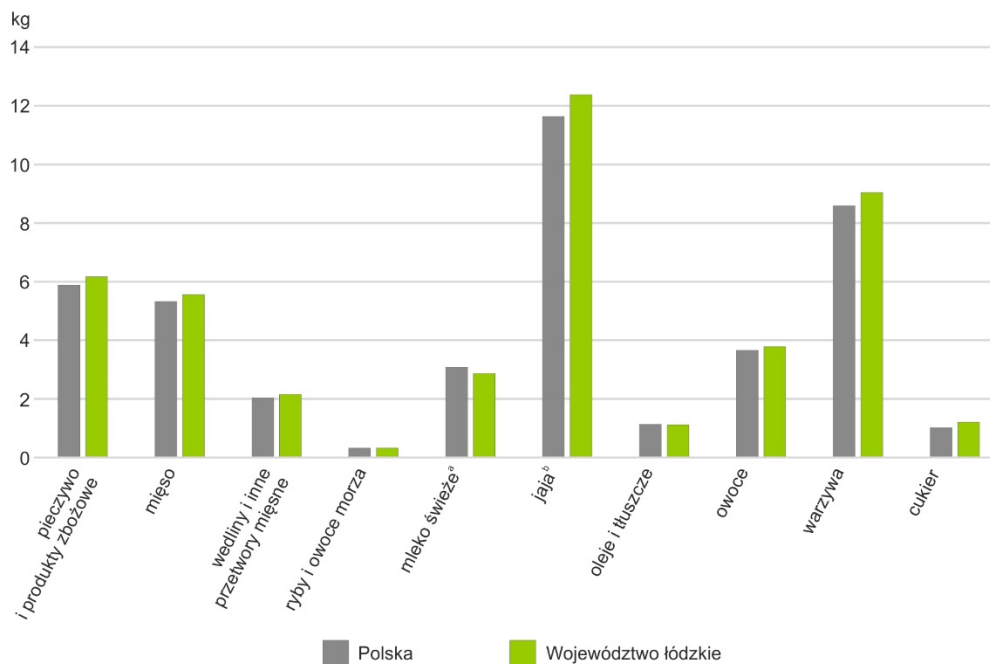
Tabl. 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
		ogółem	Polska =100
	w złotych		
O G Ó Ł E M	1146,23	1205,71	106,7
W tym towary i usługi konsumpcyjne.	1090,71	1151,77	106,4
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe ...	263,91	273,46	100,0
odzież i obuwie.....	64,35	73,71	116,4
użytkowanie mieszkania/domu i nośniki energii	218,06	217,05	98,1
wyposażenie mieszkania i prowadze- nie gospodarstwa domowego.....	56,40	59,91	103,8
zdrowie.....	64,45	64,65	106,8
transport.....	98,89	117,31	119,2
rekreacja i kultura.....	86,43	86,65	111,0
restauracje i hotele.....	46,81	52,15	105,8

W porównaniu z 2015 r. wzrost odnotowano m.in. w wydatkach na: transport (o 18,6%), odzież i obuwie (o 14,5%) oraz restauracje i hotele (o 11,4%). Niewielki spadek (o 0,5%) dotyczył jedynie wydatków w zakresie użytkowania mieszkania/domu i korzystania z nośników energii. Wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe wzrosły w tym czasie o 3,6% i osiągnęły poziom notowany przeciętnie w kraju.

W województwie łódzkim w 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyło się spożycie większości artykułów, w tym cukru (o 9,0%), jaj (o 7,7%), ziemniaków (o 5,9%) oraz mleka świeżego (o 5,3%). Wzrosło natomiast m.in. spożycie: wód mineralnych i źródlanych (o 12,8%), jogurtów (o 10,6%), serów i twarogów (o 6,1%) oraz soków owocowych i warzywnych (o 4,4%). W porównaniu z przeciętnym spożyciem w kraju w województwie łódzkim notuje się większe spożycie na osobę przede wszystkim cukru i ziemniaków (odpowiednio o 19,8% i 10,3%) oraz jaj (o 6,4%). Mniejsze jest natomiast spożycie: mleka (o 7,1%), jogurtów (o 1,9%) oraz olejów i tłuszczów (o 1,8%).

Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w 2016 r.

a W litrach. b W sztukach.

Tabl. 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

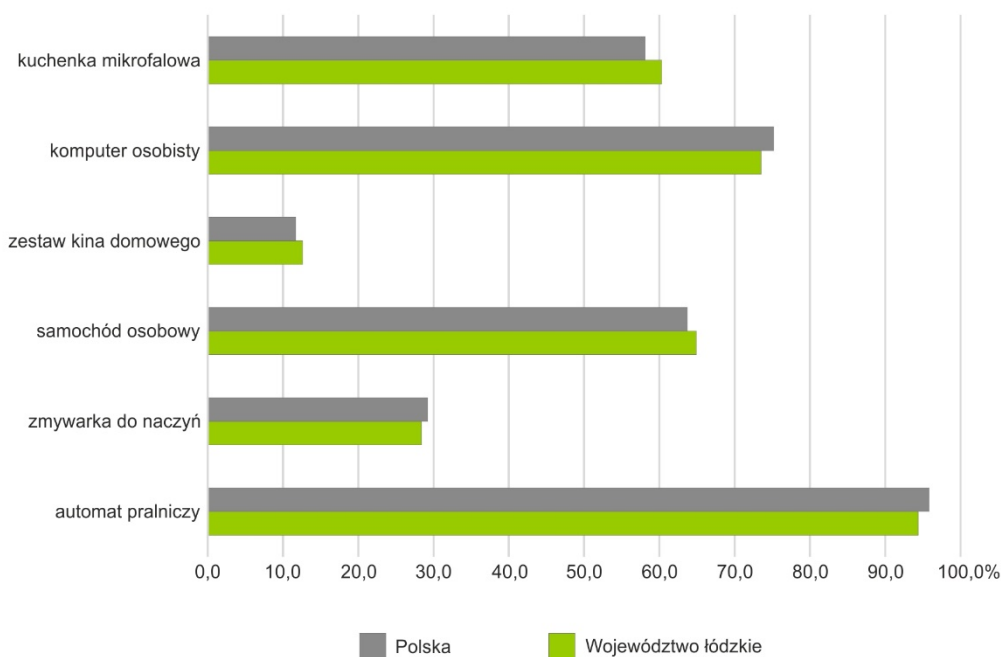
WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2015	2016	
			ogółem	Polska =100
Pieczywo i produkty zbożowe	kg	6,28	6,16	104,8
Mięso.....	kg	5,65	5,56	104,5
w tym wędliny i inne przetwory mięsne	kg	2,09	2,15	105,9
Ryby i owoce morza ^a	kg	0,33	0,32	100,0
Mleko ^b	l	3,02	2,86	92,9
Jogurty	kg	0,47	0,52	98,1
Sery i twarogi.....	kg	0,82	0,87	102,4

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

Tabl. 3. Przeciętne miesięczne spożycie wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2015	2016	
			ogółem	Polska =100
Jaja.....	szt	13,41	12,38	106,4
Oleje i tłuszcze	kg	1,15	1,11	98,2
Owoce	kg	3,70	3,79	103,6
Warzywa	kg	9,37	9,04	105,2
Cukier.....	kg	1,33	1,21	119,8
Wody mineralne i źródlane.....	l	3,74	4,22	86,0
Soki owocowe i warzywne.....	l	0,90	0,94	96,9

Wyposażenie w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w % ogółu gospodarstw domowych w 2016 r.

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza również informacji o wyposażeniu gospodarstwa domowego w dobra trwałego użytkowania. W 2016 r. w województwie łódzkim prawie wszystkie gospodarstwa wyposażone były w odbiornik telewizyjny (97,2%) i chłodziarkę, chłodziarko-zamrażarkę lub zamrażarkę (99,2%), telefon komórkowy (96,4%) oraz pralkę automatyczną (94,4%). Komputer osobisty z dostępem do Internetu posiadało 71,8% gospodarstw, w tym 58,2% z dostępem

szerokopasmowym. Samochód osobowy posiadało 64,9% gospodarstw. Najmniej gospodarstw domowych wyposażonych było w motocykl, skuter, motorower – 7,1%, konsolę do gier – 11,1% oraz zestaw kina domowego – 12,6%.

W porównaniu z 2015 r. wyraźnie wzrósł odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w smartfony (o 10,7 p. proc) oraz konsolę do gier (o 3,3 p. proc.).

W 2016 r. w relacji do średniej krajowej, w województwie łódzkim lepszy był stopień wyposażenia gospodarstw m.in. w: rower; bez dziecięcego (o 7,9 p. proc.), robot kuchenny (o 5,9 p. proc.) i odtwarzacz DVD (o 5,2 p. proc.). Natomiast mniejszy odsetek gospodarstw domowych niż w średnio w kraju posiadał m.in.: telefon stacjonarny (o 9,2 p. proc.) oraz komputer z dostępem do Internetu (o 2,2 p. proc.).

Tabl. 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo łódzkie		Polska
	2015	2016	
	w % ogółem gospodarstw domowych		
Odbiornik telewizyjny	97,7	97,2	96,4
Zestaw kina domowego.....	12,5	12,6	11,7
Odtwarzacz DVD.....	41,0	36,6	31,4
Kamera wideo	8,6	9,1	7,9
Komputer z dostępem do Internetu	71,1	71,8	74,0
Telefon komórkowy	95,8	96,4	95,7
Chłodziarka, chłodziarko- zamrażarka lub zamrażarka.....	99,2	99,2	98,9
Pralka automatyczna.....	93,7	94,4	95,8
Odkurzacz elektryczny	93,9	92,8	93,9
Kuchenka mikrofalowa	59,5	60,3	58,1
Robot kuchenny	67,1	65,6	59,7
Zmywarka do naczyń	26,4	28,4	29,2
Samochód osobowy	65,0	64,9	63,7

a Opracowano według stanu na końcu poszczególnych kwartałów.

W 2016 r. w województwie łódzkim swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą i raczej dobrą postrzegало 27,0% (24,4% w 2015 r.) badanych gospodarstw domowych, w kraju odsetek ten wyniósł 33,5%. Jako przeciętną swoją sytuację określiło 58,3% gospodarstw (tyle samo co przed rokiem), podczas gdy średnio dla Polski ukształtował się on na poziomie 53,5%. Natomiast sytuację materialną jako raczej złą i złą oceniło 14,8% gospodarstw w województwie łódzkim (o 2,5 p. proc. mniej niż w 2015 r.), a przeciętnie w Polsce 13,0%.

Informację sygnałną opracowano na podstawie badania budżetów gospodarstw domowych. Prowadzone jest ono metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia, z określoną precyzją, uzyskanych wyników na wszystkie gospodarstwa domowe w kraju. W ciągu roku w każdym miesiącu podejmują badania inne gospodarstwa domowe. Każde z nich prowadzi przez miesiąc zapisy rozchodów, spożycia ilościowego i przychodów w specjalnych księżeczkach budżetowych.

Wyniki badania budżetów domowych nie obejmują gospodarstw domowych zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania, tj. domów studenckich, domów opieki społecznej i innych oraz gospodarstw domowych członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyjaśnienie pojęć oraz metodologii znajdziecie Państwo w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego pt. „Budżety gospodarstw domowych w 2016 r.”, Warszawa, 2017. Jest ona dostępna pod adresem <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/budzety-gospodarstw-domowych-w-2016-r-,9,11.html>

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
- Zero (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

OPRACOWANIE

Opracowanie: Aleksandra Krupińska – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Opracowanie graficzne: Marta Gonerska – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych